4. *Кристева Ю.* Бахтин, слово, диалог и роман // Французская семиотика: От структурализма к постструктурализму. – Москва: Прогресс, 2000. – С. 427–457.
5. *Ковалевська Є.* "Танго смерті" Юрія Винничука – вир історії й містифікації. Інтерв'ю // BBC Україна. – 16 лист. 2012. [Електронный ресурс]. – Режим доступу: http://www.bbc.com/ukrainian/entertainment/2012/11/121116_book_2012_interview_vynnychuk_ek.shtml
6. *Лановик З.* Біблійна герменевтика: становлення, методологія (символіко-алегоричний аспект літературознавчого дискурсу). – Автореф. дис. ... д-ра філол. наук. – Київ, 2006. – 36 с.
7. *Левицька О.* Контекстуальність хронотопу. Роман Джона Фаулза "Жінка французького лейтенанта": монографія. – Львів: Українська академія друкарства, 2014. – 232 с.
8. *Левченко Г.* Трюк, атракціон і гротеск у поетиці роману Юрія Винничука "Танго смерті" // Сучасні літературознавчі студії. Літературні виміри видовищних форм культури. Зб. наук. праць. – Вип. 14. – Київ: Київський національний лінгвістичний ун-т, 2017. – С. 264–275.
9. *Пьеге-Гро Н.* Введение в теорию интертекстуальности. – Москва: ЛКИ, 2008. – 240 с.
10. *Фатеева Н.* Контрапункт интертекстуальности, или Интертекст в мире текстов. – Москва: КомКнига, 2007. – 280 с.
11. *Фоменко И.* Цитата // Введение в литературоведение: Литературное произведение: основные понятия и термины. – Москва: Высшая школа, 1999. – С. 496–506.
12. *Эко У.* Заметки на полях "Имени розы". [Электронный ресурс]. – Режим доступу: https://www.e-reading.club/book.php?book=67026
13. *Элиаде М.* Под тенью лилии. – Москва: Энигма, 1996. [Электронный ресурс]. – Режим доступу: http://royallib.com/read/eliade_mircha/pod_tenyu_lilii_sbornik.html#2921691

Отримано 26 липня 2017 р. *м. Житомир*

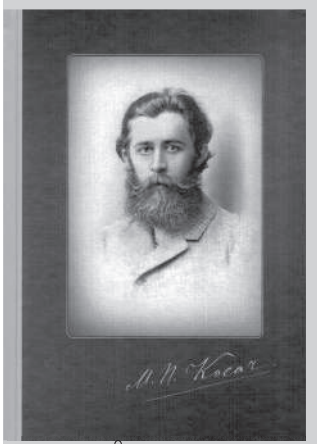

Наші презентації

Михайло Косач (Михайло Обачний). Твори. Переклади. Листи. Записи кобзарських дум / Упоряд. Мірошниченко Л. П. – Київ: ВД "КОМОРА", 2017. – 592 с.

Найстарший син у видатній мистецькій родині, улюблений брат Лесі Українки Михайло Косач прожив трагічно коротке, однак неймовірно яскраве та діяльне життя. Письменник і перекладач, один із найактивніших учасників київської "Плеяди", фізик, дослідник і викладач Дерптського, потім Харківського університету, метеоролог, винахідник, етнограф і любитель фотографії, він мав безліч обдарувань і широке коло захоплень. У книжці зібрано досі маловідому його творчу спадщину (прозу, переклади), записи кобзарських дум, здебільшого непубліковані листи. Видання містить розгорнуту біографію М. Косача, проілюстровану численними світлинами, що збереглися в родинному архіві. Упорядник, автор ґрунтовного біографічного дослідження, коментарів і приміток – Лариса Мірошниченко.

Ю. Косач узагальнює: “Тільки маленькі людці, сліпа дрібнота не бачить того, звикла до вічного спокою, до сієсти в затхлому гетто чи у вишневому садочку” (с. 302). Яке ж призначення літератури в цій великій і бадьорій добі? Яке місце її в нестримному поході українського духу в майбутнє? Автор на це відповідає так: “Українське слово сповнятиме те, що сповняло впродовж грізних століть українського минулого. Воно, як потужний маяк, стояло над чорними водами лихоліть, воно, як світлий від своїх лицарських лат княжий гридень, повнило варту при нації… А нині те слово освітлює Національну Революцію. Нині, як древле, зривається, щоб палахкотіти владно й велично напереді українських походів, крилити їх, виписувати на прапорах тих походів лункі необоронні гасла, перетоплювати палом мистецького натхнення душі нових українців у дзвінку бронзу гармонійної класики” (с. 304).

Олександр Астаф’єв
м. Київ

Отримано 27 листопада 2017 р.

Наші презентації

ВСЕСВІТ. – 2017. – № 11-12.

Спеціальний номер, присвячений сучасній бельгійській драматургії, відкривається привітаннями Міністра культури України Євгена Нищука, Надзвичайного і Повноважного посла Королівства Бельгія в Україні Люка Якобса, Головної адміністраторки міжнародного відділу Федерації Валлонія-Брюссель Паскаль Делькоммінетт та президента Малої академії наук України Станіслава Довгого. Упорядник числа бельгійської літератури Дмитро Чистяк зазначив, що ”саме Бельгія, яка лежить на перетині двох могутніх культурних ареалів, “германізму” й “латинізму” – як їх схематично, але влучно окреслив один із батьків європейської “нової драми” Моріс Метерлінк – у повнокровному змішуванні валлонської та фламандської традицій постає своєрідною емблемою тих драматургічних (а подекуди і драматичних) зрушень, які відбуваються в середохресті новітніх течій європейського співтовариства”. Антологія сучасної бельгійської драматургії (рубрика ”Драма)” містить драматичні твори Жана Луве “Яків на самоті”, Жака де Деккера “Об’явлення-80”, Поля Емона “Отам, на озері, янголики танцюють”, Тьєррі Дебру “Книжконюх”, Селін Дельбек “Прах”. Рубрика “Поезія” знайомить із поетичними творами Жака-Патріка Конрада “Любов до свободи” та лауреатів міжнародного конкурсу поезії “Любов до свободи”, організованого Європейською академією наук, мистецтв і літератури. У рубриці “Скарбниця” надруковані п’єси Моріса Метерлінка “Пелеас і Мелісанда” та Поля Віллемса “Дощ у моєму домі”. У рубриці “Письменник. Література. Життя” виступають Дмитро Дроздовський і Юрій Мосенкіс із відгуками на роман М. Юрсенар “Адріанові спогади”, а також Валентина Лазебник з авторською передмовою до своєї двомовної (українсько-французької) книжки “Сталь у степу: погляд з України”.

І.Х.

ШЕВЧЕНКОЗНАВЧИЙ СЕМІНАР ПАМ'ЯТІ ВАСИЛЯ ШУБРАВСЬКОГО

13 грудня 2017 р. у відділі шевченкознавства Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України відбувся шевченкознавчий семінар пам'яті Василя Шубравського (до 25-ї річниці смерті). Семінар відкрив заступник директора член-кор. НАНУ *М. Сулима*, наголосивши на важливості семінарів, що їх проводить Інститут. Адже на подібних заходах учені актуалізують дослідження минулих років, установлюють спадкоємність у науці, підводять певні підсумки, здійснюючи верифікацію знань.

На семінарі було виголошено п'ять наукових доповідей. *В. Мовчанюк* розглянув проблему народності і новаторства Шевченка в історико-літературних працях В. Шубравського, зробивши акцент на історико-літературному матеріалі його доробку, який і досі не втратив свого значення. Доповідь *Л. Мороз* "Шевченкіана Василя Шубравського: між істиною та ідеологією" стосувалася праці вченого про драматургію Шевченка. Дослідниця спинилася на проблемі словесних штампів, зумовлених ідеологічними причинами, і прагненні вченого з'ясувати істину попри ідеологічні обмеження. Доповідь *М. Бондаря* "Василь Шубравський: всебічність дослідницьких зацікавлень" мала синтетичний характер, оскільки її автор не тільки узагальнив творчий доробок ученого, виокремивши біографію Шевченка, його драматургію, рецепцію в літературах народів СРСР, а й зупинився на роботі інтерпретативного характеру про жанри Шевченка й дослідження про маловідомі українські п'єси першої половини XIX ст. *А. Калинчук* прочитала доповідь про шевченківську тему в науковому доробку М. Сумцова, виокремивши роботу дослідника над вивченням спадщини Шевченка-поета і Шевченка-митця. Вона віднесла шевченкознавство Сумцова до історико-культурної школи. *Є. Лебідь* зробила доповідь про метатекст "Журналу" Тараса Шевченка, такі його різновиди, як коментування, зокрема автокоментар (самоаналіз, саморефлексія), спогади, риторичні запитання. Доповідачка говорила про жанрову неоднорідність щоденника, зарахувавши його другу частину – повернення із заслання – до травелогу.

В. Мовчанюк, Л. Мороз поділилися також своїми спогадами про Василя Шубравського. Завершуючи семінар, *О. Боронь* наголосив, що подібні заходи нагадують шевченкознавцям про здобутки попередників.

Роксана Харчук
м. Київ

Отримано 20 грудня 2017 р.

Наші презентації

Наєнко М. Філологічний семінар – школа наших традицій 20 років. – Київ: ФОП Маслаков, 2017. – 326 с.

"Філологічний семінар", який у 1990-х роках був відроджений у Київському університеті імені Тараса Шевченка (заснував професор В. Перетц у 1904 р.), присвячений теоретичним і методологічним питанням літературознавства. У ньому беруть участь філологи з більшості українських університетів і педінститутів, філологічних центрів, а також із ближнього й дальнього зарубіжжя. Доповіді науковців друкувалися у двадцяти випусках "Філологічних семінарів" упродовж 1998 – 2017 рр. Кожний із семінарів відкривався вступною доповіддю наукового керівника семінару М. Наєнка. Ці доповіді стали основою видання. Окрім них, уміщено також три додатки: зміст двадцяти семінарських збірників, двадцять відгуків на них у літературно-освітній періодиці України, світлини учасників семінару й титульні сторінки деяких їхніх праць.

І.Х